

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/379/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212220111
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212220111.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Renáty Pátrovičovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, za ktorú koná ako advokát a konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 21. februára 2014, č. k. 10C/458/2012-45, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nové Zámky (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 21. februára 2014, č. k. 10C/458/2012-45 zamietol návrh (správne žalobu, keďže sa týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným) a odporcovi (správne žalovanému) nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa písomne podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia majetkovej škody v sume 125,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 660,- eur, poukazujúc na skutočnosti, v zmysle ktorých ako oprávnený mal navrhnúť zvolenému súdному exekútorovi vykonanie exekúcie pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere s dlžníkom, pričom exekúcia bola vedená pod spisovou značkou EX 731/2011. Súdny exekútor mal predložiť návrh žalobcu (oprávneného) na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu - Okresnému súdu Komárno spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd túto žiadosť prijal na ďalšie konanie, čím malo dôjsť k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci, a to v zákonom ustanovenej dobe. Žalobca poukázal na ustanovenie § 44 ods. 2 EP v znení účinnom od 01. 06. 2011 a tiež v znení účinnom od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011. Poukázal na to, že disponuje exekučnými titulmi, a to rozsudkami Stáleho rozhodcovského súdu. Poukázal na to, že v exekúcii je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Žalobca označil ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 02. 2002 do 31. 05. 2010, podľa ktorého sa nemal robiť rozdiel medzi exekučnými titulmi a exekučný súd mal mať zákonnú povinnosť rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti bez ohľadu na to, či exekučným titulom bolo rozhodnutie všeobecného súdu, rozhodnutie rozhodcovského súdu alebo notárska zápisnica. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nemala vykazovať prvky nadmernej právnej zložitosti, ktorá by mohla

mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia a vykonanie exekúcie až dňa 08. 06. 2011, a to rozhodnutím o poverení po uplynutí zákonom stanovenej lehoty s omeškaním viac ako 12 mesiacov. Poškodený sa mal dozvedieť o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil nasledovne: majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej a to vo výške 70,- eur (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému), 40,- eur (udržiavanie a správa informačného systému), 15,- eur (administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde). Celkove mal vynaložiť poškodený vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej sumu 125,- eur, ktorá by nezaťažila poškodeného, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu a nemajetková ujma v peniazoch predstavuje sumu 660,- eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nemá byť dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorý má byť dôsledkom nesústreďenej činnosti súdu takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv poškodeného. Márnym plynutím času mali byť reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež malo dôjsť k vyvolaniu rizík spojených so zánikom povinného, zmarením účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolveniou povinného. Žalobca poukázal na nálezy Ústavného súdu SR týkajúce sa primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania sumu 660,- eur. Žalobca uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu SR, teda 660,- eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55,- eur za mesiac. V danej veci mal byť exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 364 dní. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 26. 11. 2013 poukázal na zmätočnosť podania žalobcu, keď v návrhu nie je uvedená spisová značka exekučného konania, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci, dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody, keď odkazuje na exekučný spis, čím dôkaznú povinnosť prenáša na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Ďalej nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, keď nie je zrejmé, či si ju uplatňuje z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prietahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, žalobca neuviedol, aké kroky podnikol na odstránenie neželaného stavu, v druhom rade má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. V podmienke uplatnenia nároku na súde poukázal na to, že dňa 23. 04. 2012 boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23. 04. 2012 a vzhľadom na to, že dňa 28. 09. 2012 bol okresnému súdu doručený návrh vo veci, je zrejmé, že žalobca ho nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. Ide o predčasne uplatnený nárok na súde. K nesprávnemu úradnému postupovi uviedol, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) ZoRK, čo sa prejavilo vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočného vzniku trov exekučného konania. Poukázal aj na znenie § 44 ods. 2 EP účinného od 01. 06. 2011 resp. § 41 ods. 2 písm. d) EP ako aj pred dňom 01. 06. 2011. V otázke prietahov v konaní poukázal na § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013 a konštatoval, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva či Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, preto nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov. Ako vyplýva zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom, žalobca sa v niektorých prípadoch o škodu musel dozvedieť v období pred dňom 23. 04. 2009, teda v prípade, ak mala žalobcovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí 15-dňovej lehoty, lehota na uplatnenie tohto nároku začala plynúť od 1. dňa po uplynutí zákonnej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a uplynula po troch rokoch od tohto dňa. Vzhľadom na uvedené žalovaný vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23. 04. 2009, t. j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Na pojednávanie konané dňa 21. 02. 2014 sa účastníci konania a právny zástupca žalobcu nedostavili. Žalovaný mal doručenie predvolania riadne vykázané, svoju neprítomnosť ospravedlnil podaním zo dňa 13. 02. 2014 z dôvodu hospodárnosti a zároveň súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalobcu elektronickým podaním zo dňa 20. 02. 2014 požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že v určenom čase boli vytýčené pojednávania tých istých účastníkov na Okresnom súde Nové Zámky v senáte 10C od 8.00 hod. do 11.00 hod. Zároveň žiadal, aby súd nekonal v ich neprítomnosti. Súd poukázal na to, že na deň 21. 02. 2014 boli na Okresnom súde Nové Zámky v oddelení 10C vytýčené pojednávania vo viacerých veciach (10C/449/2012, 10C/458/2012, 10C/327/2012, 10C/314/2012, 10C/462/2012, 10C/454/2012), ktoré sa týkajú tých istých účastníkov a s predmetom náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Vo všetkých uvedených veciach je zákonným sudcom jeden a ten istý sudca, čo znamená, že žalobca žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie aj s pojednávaním 10C/458/2012, v čom súd nevzhladol žiadnu logickú súvislosť. Súd vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že dňa 08. 02. 2011 bola začatá exekúcia na základe návrhu na vykonanie exekúcie spísaného vo forme zápisnice súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60, kde je oprávneným POHOTOVOSTĽ s. r. o., Pribinova 25, Bratislava a povinným E. O.. Exekučným titulom je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 15. 10. 2010, sp. zn. SR 09301/10 a predmetom exekúcie bolo vymoženie 730,59 eur s príslušenstvom. Dňa 08. 02. 2011 bola exekučnému súdu doručená žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súčasťou exekučného spisu je aj zmluva o úvere zo dňa 28. 09. 2009 uzatvorená medzi oprávneným (žalobcom) a povinným, ktorá bola predložená oprávneným exekučnému súdu na jeho výzvu dňa 07. 03. 2011. Poverením Okresného súdu Komárno 10Er/161/2011-16 zo dňa 08. 06. 2011 bol poverený vykonaním exekúcie exekútor JUDr. Rudolf Krutý, ktorému bolo poverenie doručené dňa 01. 07. 2011. V danom prípade súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Žalobca požaduje od žalovaného náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 660,- eur, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nemal vydať poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdnym exekútorom. Pri posudzovaní námietky premlčania vznesenej žalovaným súd vychádzal z tej skutočnosti, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 08. 02. 2011, pričom poverenie súdneho exekútora bolo exekučným súdom vydané dňa 08. 06. 2011. Hoci poverenie bolo doručené len súdnemu exekútorovi, je zrejmé, že oprávnený ako účastník exekúcie, ktorý ju inicioval a ktorý bol právne zastúpený v exekúcii, mal v exekučnom spise exekučného súdu a exekútora k dispozícii informáciu o čase vydania poverenia na vykonanie exekúcie, a tým aj o prípadnej škode a jej orientačnom rozsahu, ktorá mu mala vzniknúť dňom nasledujúcim po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie tým, že súd nemal vydať poverenie na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia. Žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku bola žalovanému doručená 23. 04. 2012, poverenie na vykonanie exekúcie bolo exekučným súdom vydané dňa 08. 06. 2011, a preto mal súd za to, že námietka premlčania nie je dôvodná. Všeobecná trojročná premlčacia doba podľa § 101 OZ začala plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz, t. j. od 09. 06. 2011, ktorý nasleduje po dni, kedy bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie a uplynie až dňa 09. 06. 2014. K podmienke uplatnenia nároku na súde, a to predbežnému prerokovaniu nároku na náhradu škody príslušným orgánom v zmysle § 15 a nasledujúci citovaného zákona súd poukázal na to, že v zmysle vyjadrenia žalovaného mu boli dňa 23. 04. 2012 doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Už dňa 27. 09. 2012 bol súdu doručený návrh vo veci samej, a teda nebol podaný po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr, súd však poukázal na to, že je nepochybné, že ku dňu rozhodovania súdu vo veci samej v tejto právnej veci rozsudkom vyhláseným na pojednávaní dňa 21. 02. 2014, lehota 6 mesiacov už uplynula. V súvislosti so vznikom majetkovej škody a nemajetkovej ujmy súd uviedol, že zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávnym úradným

postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky 3 podmienky súčasne. V tejto konkrétnej veci súd zistil, že exekučnému súdu bola dňa 08. 02. 2011 doručená súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Exekučný súd vydal dňa 08. 06. 2011 poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, a to potom, čo na základe výzvy bola exekučnému súdu doručená oprávneným zmluva o úvere. Súd konštatoval, že poverenie na vykonanie exekúcie nebolo udelené v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote, ktorá uplynula dňa 23. 02. 2011. Nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa však automaticky považuje za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ďalej zdôraznil, že súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom ustanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách. V tejto súvislosti podotkol, že exekučným titulom v exekúcii bol rozhodcovský rozsudok a s poukazom na ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 ZoRK aj bez návrhu zastaví súd exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Lehota 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia uvedená v § 44 ods. 2 v spojení s § 41 ods.2 písm. d) EP v znení do 01. 06. 2011 je extrémne krátka na to, aby exekučný súd predložený rozhodcovský rozsudok náležite preskúmal z hľadiska formálnych a materiálnych predpokladov vedenia exekúcie a spôsobilosti exekučného titulu. Pokiaľ oprávnený označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy. Je oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napíňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. Z vyššie uvedených dôvodov súd uviedol, že hoci exekučný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie až po uplynutí 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie uvedenej v § 44 ods. 2 EP v znení do 31. 05. 2011 a potom, čo mu dňa 08. 02. 2011 bola doručená žiadosť exekútora o udelenie poverenia, jeho postup nie je možné považovať za nesprávny úradný postup. Z aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR vyplýva oprávnenie exekučnému súdu skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy, pri ktorej si exekučný súd vyhodnocuje jej prípadnú neplatnosť. Súčasťou exekučného spisu Okresného súdu Komárno 10Er/161/2011 je aj zmluva o úvere uzatvorená medzi oprávneným (žalobcom) a povinným, keď exekučný súd bol oprávnený skúmať exekučný titul aj vo vzťahu k zmluve o úvere a zároveň brať do úvahy ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 ZoRK. Súd zdôraznil, že 15-dňová lehota na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia v znení exekučného poriadku do 01. 06. 2011 je mimoriadne krátka na to, aby exekučný súd predložený rozhodcovský rozsudok náležite preskúmal z hľadiska formálnych a materiálnych predpokladov vedenia exekúcie a spôsobilosti exekučného titulu. Tým je nutné konštatovať, že nie je splnený prvý predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorým je nesprávny úradný postup. V záujme hospodárnosti konania sa súd ďalším predpokladom, ktorým je existencia škody vôbec nezaoberal. Splnený však nemôže byť ani posledný predpoklad, ktorým je príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, pretože nesprávny úradný postup zistený nebol.

Na zistený skutkový stav prvostupňový súd z hľadiska právneho posúdenia aplikoval ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2 (v znení účinnom do 31. 12. 2012) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1 a 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2010.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a ani mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval

novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd mu svojim rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Zároveň namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti, atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 154 ods. 1 OSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 125,- eur (náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej) a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 660,- eur, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno v exekučnej veci sp. zn. 10Er/161/2011. Žalobca podľa vlastného tvrdenia vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 660,- eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom

na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu 660,- eur žalobca vyčíslil výpočtom - alikvotným pomerom za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, navrhovateľ považoval za nesprávny úradný postup exekučného súdu. Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 09301/10 zo dňa 15. 10. 2010. Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 10Er/161/2011, začalo spísaním návrhu u súdneho exekútora dňa 17. 01. 2011. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Komárno žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 08. 02. 2011. Súd prvého stupňa udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie dňa 08. 06. 2011.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ods. 2, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa ods. 3, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu

so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Pretože odvolací súd sa v zmysle § 213 ods. 1 OSP cítil byť viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa, keďže nezistil, že by malo ísť o výnimky v zmysle odsekov 2 až 7 tohto ustanovenia, v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov. Odvolací súd sa v prevažnej miere stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu vo veci, avšak nestotožňuje sa so záverom súdu prvého stupňa, že v čase rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neexistovala lehota 15 dní na vydanie poverenia.

V zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

Podľa § 44 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov.

Týmto osobitným predpisom je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a v ňom uvedený § 41 ods. 2.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 09. 2005 do 31. 05. 2009, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade a) rozhodnutí orgánov Európskej únie, b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul, c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených, f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste, g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmierov schválených týmito orgánmi, h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia, i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon (§ 41 ods. 2).

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 06. 2011, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Vzhľadom k tomu je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom rovnako ako rozsudok súdu všeobecného. Ustanovenie § 41 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje popri vykonateľných rozhodnutiach súdu i ďalšie exekučné tituly. Do 31. 05. 2011 uvedené ustanovenie neobsahovalo výslovne uvedenie rozhodcovského rozsudku, v písm. d/ boli uvedené vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Na základe toho ustanovenia sú pod písm. i/ za exekučné tituly považované aj iné rozhodnutia a zmiery za podmienky, že ich súdnu exekúciu pripúšťajú osobitné právne predpisy.

Až novelou Exekučného poriadku uskutočnenou zákonom č. 102/2011 Z. z. účinnou od 01. 06. 2011 boli do ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ priamo uvedené rozhodcovské rozsudky. Vzhľadom k tomu rozhodcovské rozsudky bolo možné vykonať ako exekučné tituly do 31. 05. 2011 v zmysle § 41 ods. 2 písm. i/ EP.

Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 v znení do 31. 05. 2010 stanovil 15-dňovú lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bez výnimky, pričom táto lehota plynula od doručenia žiadosti o vydanie poverenia. Novelou Exekučného poriadku uskutočnenou zákonom č. 144/2010 Z. z. s účinnosťou od 01. 06. 2010, bola do uvedeného ustanovenia zakotvená výnimka, podľa ktorej na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov uvedených v § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP nie je žiadna lehota. Keďže rozhodcovský rozsudok bol zakotvený do ust. § 41 ods. 2 písm. d/ až od 01. 06. 2011, z tohto vyplýva, že aj pre rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul do 31. 05. 2011 existovala 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku a od 01. 06. 2011 už preň táto lehota nie je. Rozhodcovské rozsudky, ktoré boli vydané pred 31. 05. 2011 boli do 31. 05. 2011 exekučnými titulmi podľa ust. § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku ako iné vykonateľné rozhodnutia, ktorých výkon pripúšťa zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a

od 01. 06. 2011 už ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, z čoho vyplýva, že od 01. 06. 2011 je za exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku považovaný aj rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom pred 01. 06. 2011.

Vychádzajúc z uvedenej právnej argumentácie odvolací súd zastáva právny názor, že podľa právnej úpravy účinnej v čase začatia exekúcie bol rozhodcovský rozsudok exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia sa vzťahovala na predmetnú exekučnú vec a exekučný súd mal postupovať tak, aby zákonnú lehotu dodržal. Vzhľadom k tomu, že súdny exekútor doručil Okresnému súdu Komárno návrh na začatie exekúcie spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 08. 02. 2011 a exekučný súd poverenie vydal dňa 08. 06. 2011, je zrejmé, že exekučný súd lehotu nedodržal. Tvrdenia žalobcu v tom smere, že sa súd dostal do omeškania s rozhodovaním o tejto žiadosti sú správne, správne však nie sú pokiaľ ide o tvrdenie, že omeškanie bolo viac ako 6 mesiacov. Exekučný súd o udelení poverenia pre súdneho exekútora rozhodol o 103 dni neskôr, avšak je potrebné zdôrazniť, že za túto dobu nemohla žalobcovi vzniknúť majetková škoda, ktorú si vyčíslil, ale nepreukázal a taktiež ani nemajetková ujma, ktorej sa v konaní domáha.

Odvolací súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Odvolací súd sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Jednou zo základných podmienok zodpovednosti štátu je, aby bola škoda spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý verejnú moc vykonáva niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných. Druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak

je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Vznik škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu môže byť napríklad prípad, kedy štát zodpovedá za škodu spôsobenú poškodenému tým, že súd nekonal o žalobe, ktorou u neho poškodený uplatnil pohľadávku voči svojmu dlžníkovi, len ak poškodený preukáže aj to, že pohľadávku voči dlžníkovi skutočne mal a že neodôvodnené prietahy v súdnom konaní boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou toho, že sa pohľadávka stala nedobytnou alebo ak prišlo k poškodeniu veci pri realizácii výkonu rozhodnutia vypratáním bytu alebo nesprávne vyznačenie doložky právoplatnosti rozhodnutia, ktoré doteraz nie je právoplatné.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie, či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu, či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia. Z tohto hľadiska je nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou napr. nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané alebo vydané v stanovenej lehote, príp. iná nečinnosť štátneho orgánu alebo iné vady v spôsobe vedenia konania. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu orgánu štátu nezakladajú vady konania (napr. pri zhromažďovaní podkladov pre rozhodnutie, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie), ak mali za následok nesprávne rozhodnutie.

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prietahmi v konaní. Úprava zodpovednosti za konanie orgánov verejnej moci za prietahy v konaní ako dôsledkov nesprávneho úradného postupu umožňuje riešiť spory už na vnútroštátnej úrovni a nie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky alebo Európskym súdom pre ľudské práva. Vnútroštátny prostriedok nápravy musí byť podľa judikatúry ESLP teoreticky a prakticky efektívnym prostriedkom, musí byť dostupný, musí byť v stave zabezpečiť nápravu vo veci sťažovateľa a poskytnúť mu dostatočnú nádej na úspech (Akdivaris and others v. Turecko, rozsudok zo 16. septembra 1996).

Odvolačný súd zdôrazňuje, že rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, ako aj právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, ďalej správaním účastníkov súdneho konania a napokon aj činnosťou, resp. súčinnosťou štátnych a iných orgánov, ktoré sa zúčastňujú na súdnom konaní. Prvoradou povinnosťou súdu a sudcu je však organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil ten stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa osoba obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Podľa zákona o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa tohto zákona až v prípade, ak o existencii prietahov v konaní bolo právoplatne rozhodnuté v inom konaní, a to buď v rámci disciplinárneho konania, v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva, alebo v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, keďže ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola dodržaná zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia (ak bola zákonom v danom období stanovená), takýto stav predstavuje nesprávny úradný postup súdu.

Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je absolútne, ale v záujme právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. V súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod slovo „postup“ možno podriaďiť ako konanie (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť, omisívnosť, alebo opomenutie). Nesprávnym úradným postupom sa rozumie porušenie pravidiel pre správanie sa štátneho orgánu pri jeho činnosti a spravidla ide o postup, ktorý nesúvisí s rozhodovacou činnosťou. Podľa konkrétnych okolností môže ísť o

akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci štátneho orgánu, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre správanie sa štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu.

Nesprávnym úradným postupom je aj porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom určenej lehote. Správnosť úradného postupu je treba posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje.

Zodpovednosť podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 je jednou z foriem objektívnej zodpovednosti štátu (bez ohľadu na zavinenie).

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné (kumulatívne) splnenie troch základných predpokladov: 1./ nesprávny úradný postup, 2./ vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy a 3./ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. O vzťah príčinnej súvislosti by išlo vtedy, ak škoda vznikla následkom nesprávneho úradného postupu, t. j. vtedy, ak nesprávny úradný postup a škoda by boli vo vzájomnom pomere príčiny a následku a ak bolo preukázané, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, ku škode by nebolo bývalo došlo.

Podľa § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (Občiansky zákonník, skr. „OZ“) uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Právna teória i prax považujú škodu za ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom spočívajúcim v nenastanom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, pokiaľ by nebolo došlo k škodnej udalosti (pozri stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR Cpj 87/70).

Spôsob zisťovania ušlého zisku podnikateľa závisí v každom jednotlivom prípade na skutkových tvrdeniach poškodeného, ktorými je uplatnený nárok na náhradu škody odôvodnený (NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1920/99).

Okolnosť, že žalobca v exekučnom súdnom konaní pre nečinnosť súdu nedosiahol v zákonom stanovenej lehote vydanie požadovaného súdneho rozhodnutia, prípadne poverenia na vykonanie exekúcie ešte nezaručuje samo osebe dôvodnosť a priznanie nároku na náhradu škody.

Poverenie na vykonanie exekúcie je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie exekúciu vykonávať (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 1. februára 2012, sp. zn. 5 Cdo 205/2011).

Príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúsenosti adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu alebo škodnej udalosti. Súčasne sa musí preukázať, že škoda by nebola nastala bez tejto príčiny. Pre zodpovednosť za škodu nie je nevyhnutné, aby vznik určitej škody bol pre konajúceho (škodcu) konkrétne predvídateľný, ale je postačujúce, že pre optimálneho pozorovateľa nie je vznik škody vysoko nepravdepodobný (ČR I.ÚS 3438/11).

Právne posúdenie príčinnej súvislosti môže iba spočívať v stanovení toho, medzi akými skutkovými okolnosťami má byť jej existencia stanovená, prípadne určenie, či a aké okolnosti sú spôsobilé tento vzťah vylúčiť. Vzťah príčinnej súvislosti musí preukázať poškodený, ktorému je treba poskytnúť dostatočný dôkazný priestor, t. j. príležitosť preukázať existenciu takých skutkových tvrdení, ktoré sú z hľadiska potencionálnej príčinnej súvislosti relevantné.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že žalobca nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobca relevantným spôsobom nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nenaplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a preto ani nemohli byť predmetom prieskumu odvolacieho súdu. Žalobca si svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie zákonných predpokladov na vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup exekučného súdu, žalované sumy bližšie nešpecifikoval a ani ich ničím nepreukázal, pričom jeho tvrdenia o vzniku škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu o tejto žiadosti, sa javia ako účelové. Žalobca ako právnická osoba, ktorej náplňou činnosti je práve vymáhanie pohľadávok, nesporne na zabezpečenie svojej činnosti musí viesť databázu vymáhaných pohľadávok prostredníctvom informačného systému až do ich vymoženia, prípadne zániku iným spôsobom. Pracovné výkony zamestnancov v súvislosti so správou týchto pohľadávok,

administratívnymi prácami, udržiavaním informačného systému a pod. tak nepredstavujú zmenšenie majetku žalobcu v čase nerozhodnutia súdu o žiadosti exekútora. Preto absentuje príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a žalobcom tvrdenou škodou. Žalobca taktiež nešpecifikoval a ničím nepreukázal ani uplatnenú nemajetkovú ujmu.

Pokiaľ ide o odvolacie dôvody žalobcu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa nepostupoval v merite veci podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., ktorým bol novelizovaný. Súd prvého stupňa správne aplikoval na zistený skutkový stav ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z., teda podľa právnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia exekúcie, preto nešlo o vadu konania, ktorá by odôvodňovala zrušenie rozsudku v zmysle niektorého z dôvodov uvedeného v ust. § 221 ods. 1 OSP. Konaním súdu jednoznačne nedošlo k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu. Z obsahu spisu súd zistil, že tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe, ktorými odôvodňoval svoj návrh nie sú pravdivé. Exekučný súd síce nedodrжал zákonnú lehotu, ale len o 103 dní, nie o viac ako 12 mesiacov, pričom správne súd prvého stupňa vyhodnotil, že takéto omeškanie automaticky nezakladá vznik prietahov v konaní, a teda ani vznik škody, resp. nárok na nemajetkovú ujmu. Námetka žalobcu je teda aj v tomto smere nedôvodná. Na námetku žalobcu týkajúcu sa stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že stav právnej neistoty trvá až do okamihu, kedy súd rozhodne vo veci samej. Tým, že súd dňa 08. 06. 2011 vydal poverenie, ktorým poveril súdneho exekútora vykonaním predmetnej exekúcie, bol stav právnej neistoty účastníkov konania odstránený. Stav právnej neistoty pri omeškaní sa s vydaním poverenia súdnemu exekútorovi ešte nezakladá nárok na náhradu škody, pretože je vždy potrebné skúmať, ako súd v danej veci postupoval ako aj na samotné okolnosti prípadu, pre ktoré súd nerozhodol, resp. nemohol rozhodnúť v zákonnej 15-dňovej lehote. Ako bolo uvedené vyššie, odvolací súd konštatoval, že zákonná lehota nebola dodržaná, avšak omeškanie exekučného súdu nebolo neprimerané (103 dní), z čoho vyplýva, že žalobcovi za takýto krátky čas nemohla vzniknúť žiadna škoda. Odvolací súd má v tomto smere za preukázané, že súd prvého stupňa nijakým spôsobom v predmetnom konaní nepochybil. V súvislosti s námetkou žalobcu, že súd polemizoval nad dĺžkou zákonných lehôt, odvolací súd uvádza, že súd nielenže nepolemizoval, ale ani neskúmal, či v konaní došlo k akýmkoľvek prietahom, pretože všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní. Prvostupňový súd len skúmal, či bola dodržaná zákonná lehota, ktorá by založila zodpovednostný vzťah medzi účastníkmi konania, a teda či v skutočnosti došlo k vzniku škody, ktorej sa žalobca v predmetnom konaní domáha. Odvolací súd má za preukázané, že súd prvého stupňa na rozhodnutie vo veci samej aplikoval správne právne predpisy vnútroštátneho práva a zároveň rozhodol aj v súlade s platnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudská práva, zachovávajúc pritom právo účastníkov konania na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 a 6Cdo 105/2011.

Odvolací súd poukazuje najmä na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nesúvisia s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami uvedenými v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Žalobca podal množstvo žalôb, v ktorých sa domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy (teda s rovnakým predmetom konania), pričom vo všetkých konaniach podáva paušálne odvolania, ktoré sú charakteristické totožným obsahom bez ohľadu na konkrétnu prejednanú vec.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP v celom rozsahu potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP s tým, že v tomto konaní úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, pretože mu žiadne odvolacie trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.